

MESTSKÉ INTERVENCIE

PAVILÓN AKO KATALYZÁTOR VEREJNEHO PRIESTORU

Prednáška LandUrbia konferencia

Ing.arch.Katarína Boháčová, PhD

STU Fakulta architektúry v Bratislave

Ústav urbanizmu a územného plánovania

New Amsterdam pavilón, New York, UN studio

“....Jednou z výziev pavilónovej typológie je fakt, že tieto štruktúry sú dočasné a teda ponúkajú možnosť testovania konceptov a ideí vo veľmi krátkom čase....”. Ben van Berkel UN studio

Pavilón Lego, Loos FM architekti, Enschede, Holandsko

PAVILÓN KOMUNIKAČNY PROSTRIEDOK

- Komunikácií **KULTÚRNYCH** podujatí
- Sprostredkovaniu komunikácie medzi **MESTOM** a **VEREJNOSŤOU**
- Sprostredkovaniu komunikácie medzi mestkými plánovačmi, inštitúciami, samosprávou, architektami, urbanistami, umelcami a verejnosťou.

TkTS pavilón, Times square, NY

PAVILÓN KOMUNIKAČNY PROSTRIEDOK

- Aktivovanie sociálnej interakcie
- Podnecovanie komunitného života

Pavilón Balík, VSA, Bratislava

POZITÍVNY IMIDŽ PAVILÓNU

- Atraktívna **FORMA** a vhodný **PROGRAM** iniciujú kvalitu vo verejnom priestore, čo zároveň podporuje **sociálnu interkáciu** verejného priestoru.

Pavilón Balík, VSA, Bratislava

NEGATIVNY IMIDŽ PAVILÓNU

- Za neúspešné pavilóny môžeme pokladať také, ktoré ostali **OPUSTENÉ** vo verejnom priestore, ktoré vniesli svojou formou do miesta impulz ale nerozvinuli ho.

Pavilón Mólo, Uniform architekti, Martin

REALIZÁCIE PAVILÓNOV NA SK

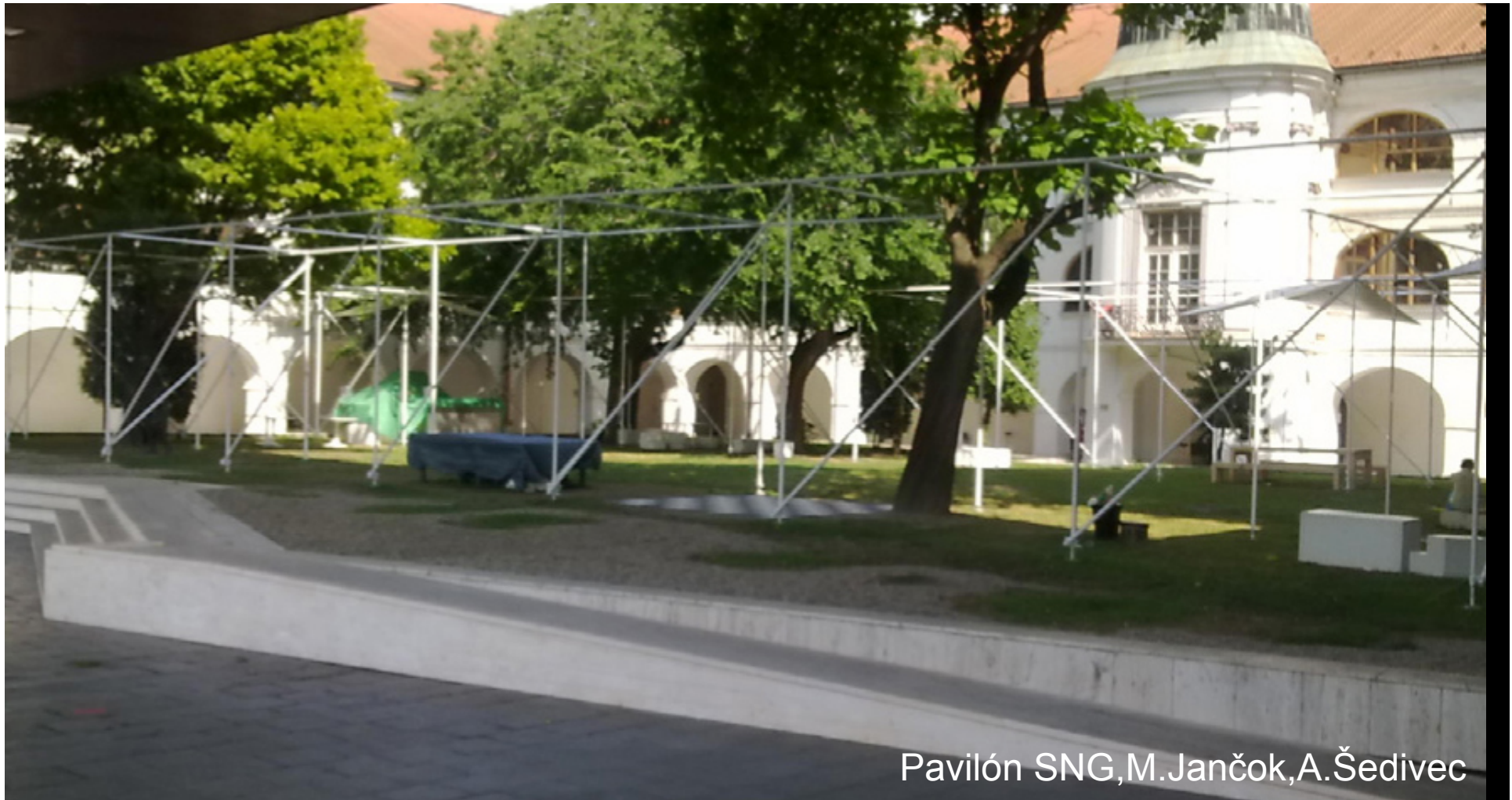

Pavilón Synagóga, Bratislava

REALIZÁCIE PAVILÓNOV NA SK

Pavilón SNG, M. Jančok, A. Šedivec

REALIZÁCIE PAVILÓNOV NA SK

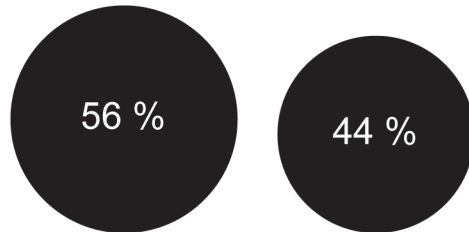
REALIZÁCIE PAVILÓNOV NA SK

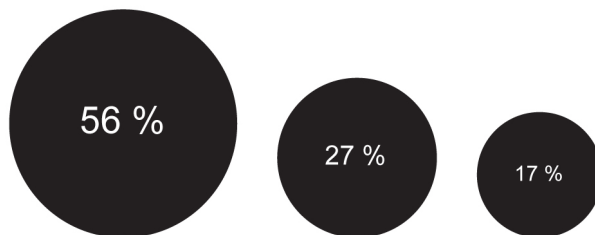

% VYHODNOTENIE

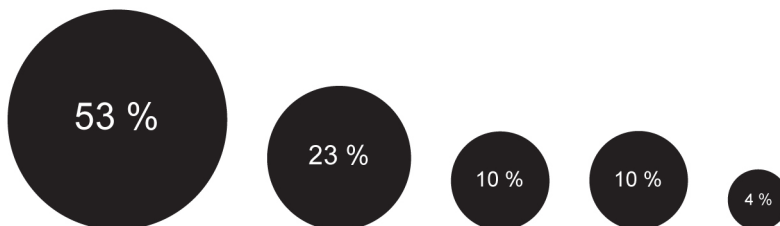
Graf 1: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska propagácie (autorka)

- PROPAGAČNÝ NÁSTROJ

Graf 2: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska polohy v meste (autorka)

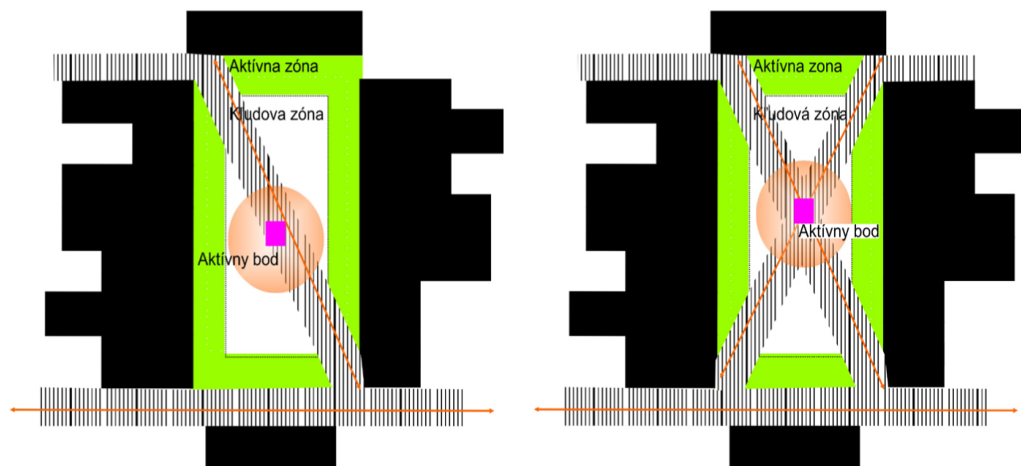
- POLOHA V MESTE

Graf 3: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska typu verejného priestoru (autorka)

- TYP VEREJNÉHO PRIESTORU

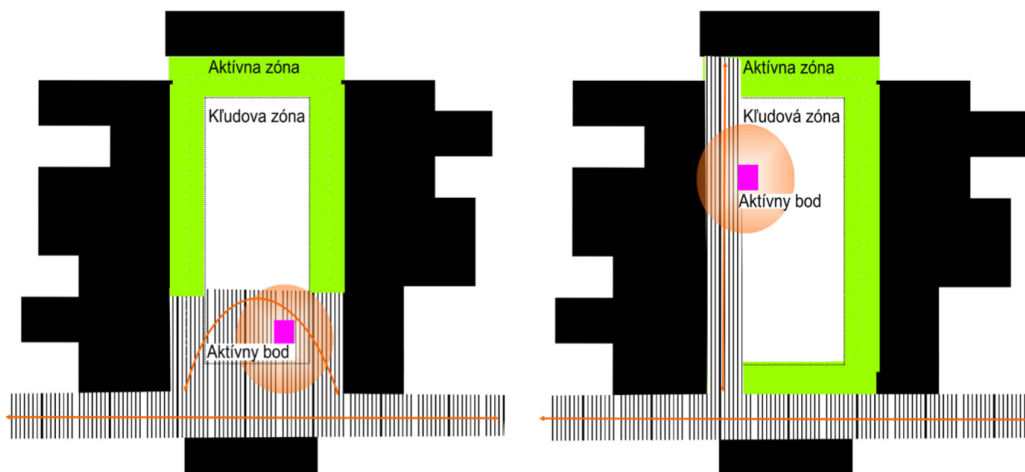

- **CENTRÁLNA POLOHA**

Schéma. 11: Umiestnenie pavilónu do centrálnej polohy: a/ skracovanie pešieho ťahu, b/ koncentrovanie aktivít do centra (autorka)

Legenda: ■ aktívna zóna, □ pasívna zóna, ▨▨▨▨ peší ťah, ■ pavilón

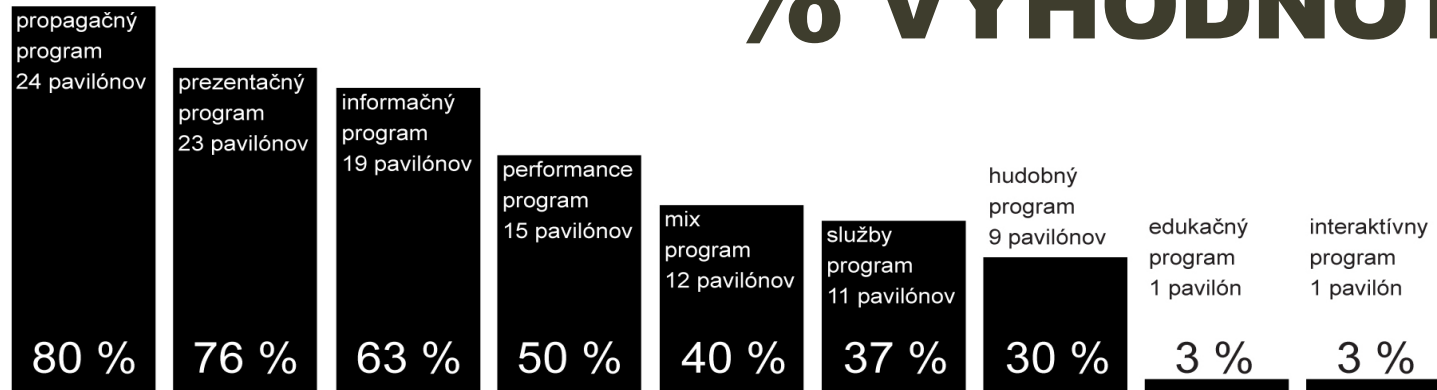
- **EXCENTRICKÁ POLOHA**

Schéma 10: Umiestnenie pavilónu do excentrickej polohy: a/ rozšírenie a aktivovanie verejného priestoru, b/ umiestnenie pavilónu do excentrickej polohy (autorka)

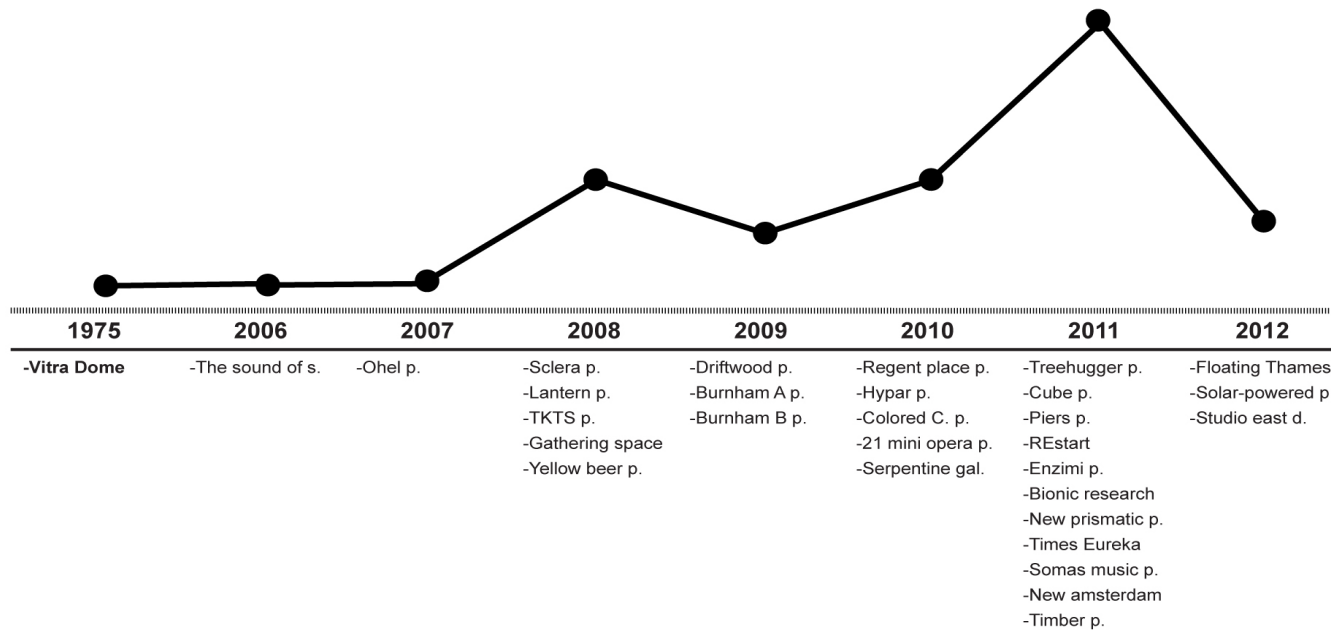
Legenda: ■ aktívna zóna, □ pasívna zóna, ▨▨▨▨ peší ťah, ■ pavilón

% VYHODNOTENIE

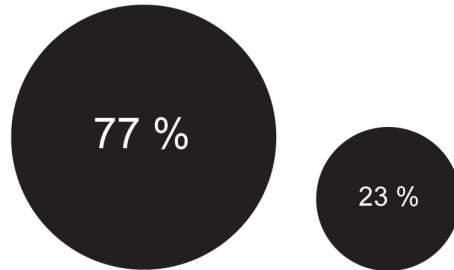
Graf. 8: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska programu (autorka)

• PROGRAM

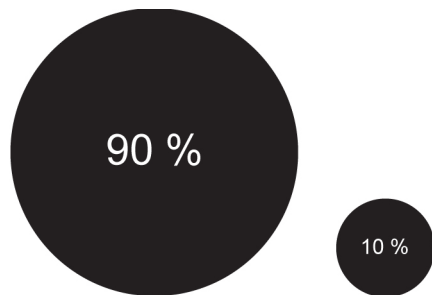
• REALIZÁCIA

% VYHODNOTENIE

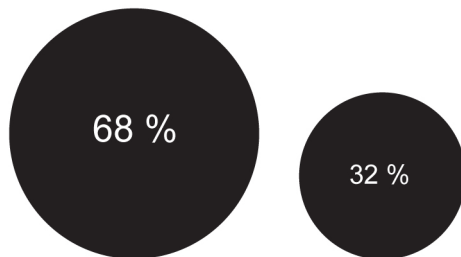
Graf. 5: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska dočasnosti (autorka)

- DOČASNOŠŤ

Graf. 6: Percentuálne vyhodnotenie pavilónu z hľadiska uplatnenia solitérov alebo sústav objektov (autorka)

- SOLITÉR

Graf. 7: Percentuálne vyhodnotenie z hľadiska výmery (autorka)

- PLOCHA

PAVILÓN NAJČASTEJŠIE SPĺŇAL NASLEDUJÚCE KRITÉRIÁ

- poloha umiestnenia v **CMZ mesta**,
- situovanie na **námestí**,
- umiestnenie v **centrálnej polohe**,
- **dočasné** pôsobenie pavilónu,
- koncipovanie ako **solitérny objekt**,
- návrh s výmerou **väčšou ako 100 m²**,
- programová náplň - **propagačný, informačný**
- forma vychádzajúca z geometrických tvarov

Enzimi pavilón, Rím, Studio Archea

KATEGÓRIA “ **PROMO PAVILÓN** ”

- propagačný **nástroj komunikácie** s verejnosťou,
- používa sa na zvyšovanie povedomia o **inštitúcii, festivale**, podujatí, **firme**,
- umiestňuje sa v mimoriadne **frekventovaných uzloch** napr. pred vstupom do železničnej stanice, pred MHD zástávkou, dôležitými inštitúciami,

Cube pavilón, Brusel, Park associaty

KATEGÓRIA “ POP-UP PAVILÓN ”

- Umiestňujú sa na **extrémne miesta** napr. mosty, strechy objektov, významné pamätníky,
- neriešia presné umiestnenie, prispôbujú sa atraktívnemu miestu, **parazitujú** na ňom.

Driftwood pavilón, Londýn, AA unit 2

KATEGÓRIA “ **EXPERIMENTÁLNY PAVILÓN** ”

- Výsledok experimentu, výskumu,
- **Prototyping**,
- **Overovanie** architektúry v mierke **1:1**,
- Väčšinou bez programovej náplne

Lantern pavilón, Langgata, AWP ateliér

KATEGÓRIA “ **MULTIFUNKČNÝ PAVILÓN** ”

- Často výsledok **potrieb mesta** najmä v súvislosti s požiadavkou na reprezentatívny informačný objekt, napríklad ak mesto kandiduje na mesto kultúry vrámci EU
- mierka pavilónu rastie v súvislosti s požadovaným programom,
- stáva sa **platformou** pre **sociálnu interakciu** a komunitný život.

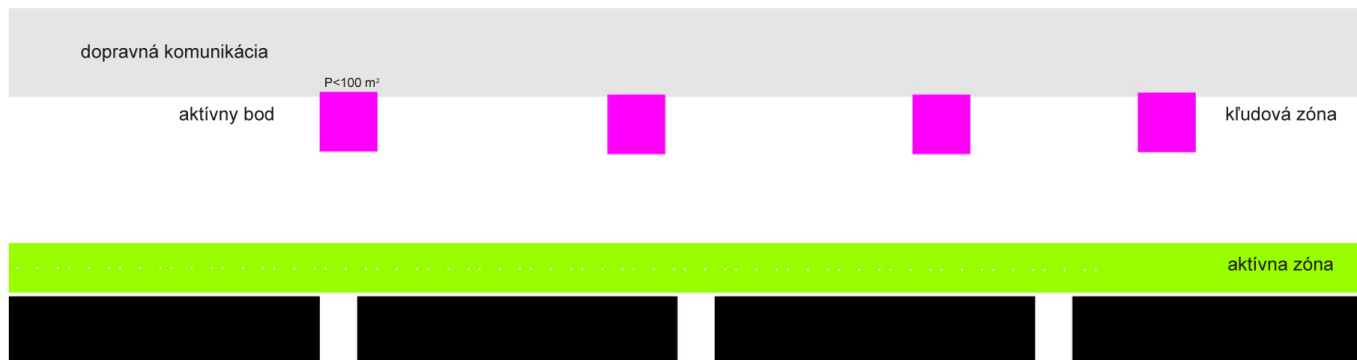

Schéma 18: Pozícia pavilónu v kľudovej zóne vo verejnom priestore - ulica (autorka)
 Legenda: ■ mestská zástavba, ■ pavilón, ■ dopr. komunikácia, □ kľudová zóna, ■ aktívna zóna

ULICA - ODPORÚČANIE

- nemal by byť nástrojom propagácie a “eventových” aktivít,
- umiestnený v **excentrickej polohe** kľudovej zóne ulice,
- plocha **$P < 100 \text{ m}^2$** ,
- trvalý pavilón,
- sústava pavilónov,
- jednoúrovňový pavilón,
- otvorená forma,
- **orientačný prvok**,
- **program mix a služby**.

Schéma 19: Pozícia pavilónu v kludovaj zóne vo verejnom priestore - pešia zóna (autorka)
 Legenda: ■ mestská zástavba, ■ pavilón, ■ dopr. komunikácia, □ kludová zóna, ■ aktívna zóna

PEŠIA ZÓNA - ODPORÚČANIE

- môže byť nástrojom propagácie a “eventových” aktivít,
- umiestnenie v **excentrickej polohe**,
- plocha **$P < 100\text{m}^2$ dočasný objekt**,
- výnimočne trvalý s garantovanou zmenou programu,
- solitérny objekt, **jednoúrovňový pavilón**,
- **otvorená forma**,
- orientačný prvok,
- informačný program a performance, **mix služby, hudobný**.

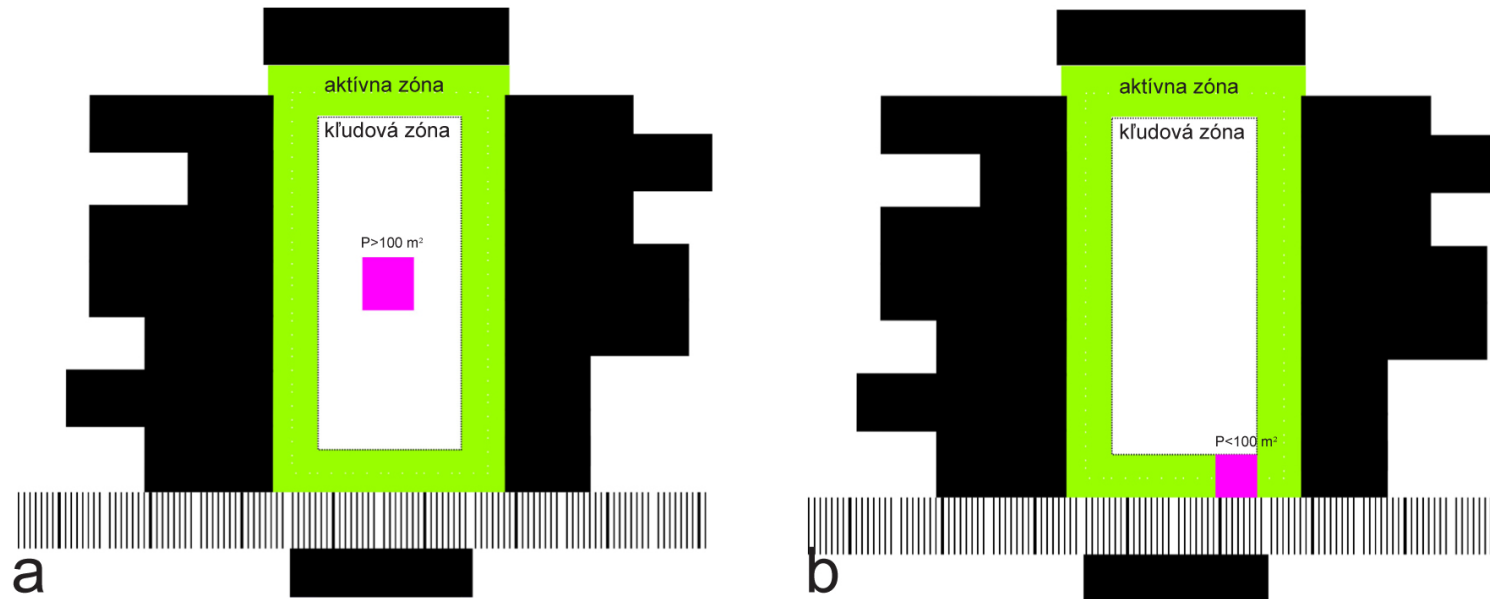

Schéma 20: Pozícia pavilónu a/ v aktívnej zóne, b/ v kludovej zóne vo verejnom priestore (autorka)
 Legenda: ■ mestska zástavba, ■ pavilón, ■ dopr. komunikácia, □ kludová zóna, ■ aktívna zóna

NÁMESTIE – ODPORÚČANIE

- môže byť nástrojom propagácie a “eventových” aktivít,
- **centrálna** aj **excentrická** poloha,
- dočasný objekt v aktívnej zóne, v kludovej zóne výnimočne trvalý pavilón,
- **kludová zóna plocha $P > 100 \text{ m}^2$** , aktívna zóna plocha $P < 100 \text{ m}^2$,
- pavilón ako **solitér**, v kludovej zóne výnimočne ako sústava objektov,
- jednoúrovňový,
- otvorená forma,
- informačný program, mix – služby, hudobný a interaktívny a performance

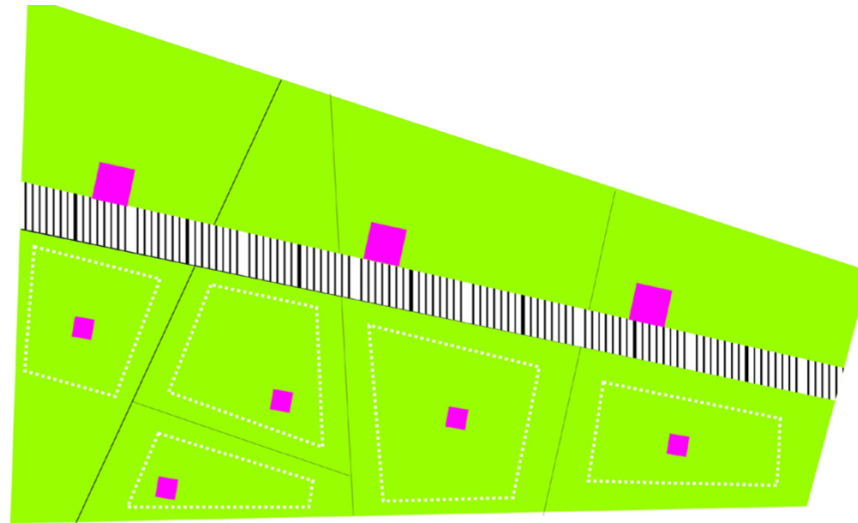

Schéma 21: Pozícia pavilónu a/ v aktívnej zóne, b/ v kludovej zóne
Legenda: ■ pešie ťahy, ■ pavilón

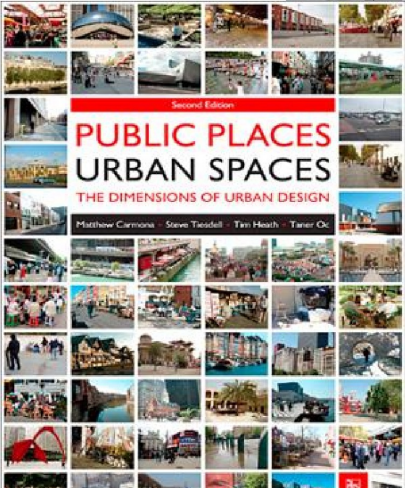
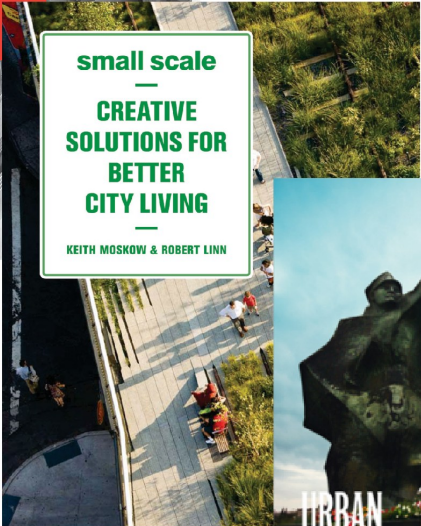
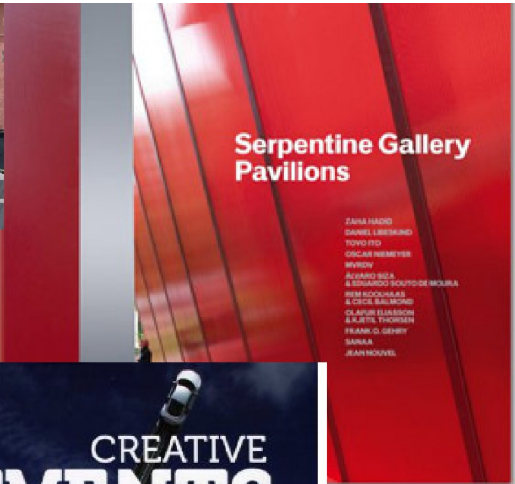
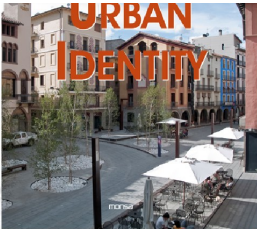
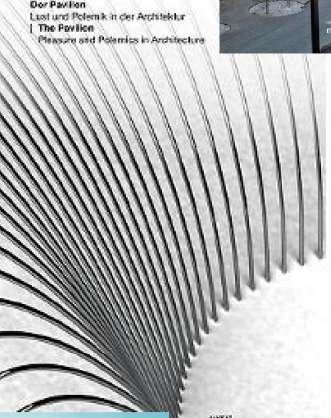
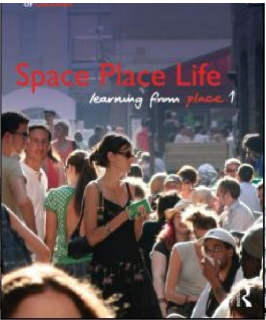
MESTSKÝ PARK - ODPORÚČANIE

- môže byť nástrojom propagácie “eventových” aktivít
- centrálna aj exentrická poloha,
- **dočasné objekty v sekundárnych zónach**, plocha $P < 100 \text{ m}^2$,
- **trvalé objekty v primárnych zónach**, plocha $P > 100 \text{ m}^2$,
- jednoúrovňový pavilón v sekundárnych zónach, viacúrovňový pavilón v primárnych zónach,
- otvorená forma.

PAVILÓN

Má schopnosť započat' zmeny v nefungujúcom verejnom priestore, **AKTIVIZOVAŤ** ho a posilniť identitu miesta. Môže byť silným **KUMULÁTOROM** alebo distribútorom aktivít vo verejnom priestore, zároveň je priamo závislý na **SOCIÁLNEJ INTERAKCII** ľudí. Pavilón je **KATALYZÁTOR** verejného priestoru a pouličného života so sekundárnym dopadom na zvýšenie imidžu intervenovaného priestoru.

ZDROJE